

ĐÁNH GIÁ CỦA NGƯỜI DÂN VỀ MỘT SỐ KHÍA CẠNH TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG GIA ĐÌNH VĂN HÓA TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

(Nghiên cứu trường hợp phường Hiệp Bình Phước, quận Thủ Đức, TP.HCM)

| HUỖNH VĂN SINH

Email: huynhvansinh@gmail.com
Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

| NGÔ VĂN HUẤN

Email: huanxhhd1@gmail.com
Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

THE PEOPLE'S EVALUATION IN THE CONSTRUCTION OF CULTURAL FAMILY IN HO CHI MINH CITY

(Case study: Hiep Binh Phuoc ward, Thu Duc district, Ho Chi Minh city)

TÓM TẮT

Bài viết này phân tích kết quả điều tra 320 hộ gia đình tại phường Hiệp Bình Phước, quận Thủ Đức, thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) về một số khía cạnh bao gồm: đánh giá về các tiêu chí xây dựng gia đình văn hóa; việc thực hiện chính sách tại cơ sở (công tác bình xét, cấp giấy chứng nhận, công tác kiểm tra giám sát...); mức độ hài lòng, đánh giá về sự tham gia của người dân vào quá trình thực hiện chính sách.

Từ khóa: Gia đình văn hóa, tiêu chuẩn xây dựng Gia đình văn hóa, Thành phố Hồ Chí Minh

ABSTRACT

This article analyzes the results from the survey of 320 households in Hiep Binh Phuoc Ward, Thu Duc District, Ho Chi Minh City concerning the people's satisfaction, evaluation about standards for cultural families, the implementation of policies in the locality (review, certification, supervision) via the movement "Together to construct cultural life".

Keywords: Cultural families, standards for cultural families, Ho Chi Minh City

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Xây dựng gia đình mới - gia đình văn hoá (GĐVH) là chủ trương được Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đề ra từ rất sớm. Cuốn sách "Đời sống mới" của Người dưới bút hiệu Tân Sinh được Ủy ban Trung ương vận động Đời sống mới xuất bản vào tháng 3-1947, dưới dạng hỏi đáp, Người đã đặt vấn đề và giải thích vấn đề một cách thiết thực, lời viết vắn tắt, rõ ràng dễ hiểu. Người nêu lên sự cần thiết phải xây dựng đời sống mới nhằm giáo dục cho cán bộ, nhân dân nếp sống mới, yêu nước, cần kiệm liêm chính, đồng thời bài trừ các hủ tục, tập quán lạc hậu,... những luận điểm của Người tới nay vẫn còn sức lan tỏa rất lớn, giúp chúng ta liên hệ, rút kinh nghiệm để tiến hành cuộc vận động xây dựng đời sống văn hóa và xây dựng một nếp sống có kỷ cương trong điều kiện mới hiện nay được tốt hơn. Người coi xây dựng gia đình là một nội dung quan trọng của công tác xây dựng đời sống mới [5; tr.5-7].

Sau những năm đổi mới (12/1986) với phong trào "Xây dựng gia đình văn hoá" được gọi là phong trào "Xây dựng gia đình văn hoá mới". Từ năm 1991 tên đó được thay bằng "Xây dựng gia đình văn hoá". Sau khi Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 4 khoá VII họp và ra nghị quyết về "Một số nhiệm vụ văn hoá, văn nghệ những năm trước mắt", Ban chỉ đạo nếp sống văn hoá Trung ương đã sửa đổi nội dung và tiêu chuẩn gia đình văn hoá cụ thể như sau: Xây dựng gia đình hoà thuận, hạnh phúc, tiến bộ; Thực hiện kế hoạch hoá gia đình; Đoàn kết xóm giềng; Thực hiện tốt nghĩa vụ công dân [4].

Trước tiến trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập kinh tế sâu rộng, gia đình có những điều kiện phát triển và những hạn chế mới, Ban Bí thư đã có Chỉ thị số 49-CT/TW về "Xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước" ngày 21/02/2005 với mục tiêu chủ yếu của công tác xây dựng gia đình

là: ổn định, củng cố và xây dựng gia đình theo tiêu chí ít con no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc để mỗi gia đình Việt Nam thực sự là tổ ấm của mỗi người và là tế bào lành mạnh của xã hội [1].

Thủ tướng Chính phủ với Quyết định 1610/QĐ-TTg, ngày 16/9/2011 Phê duyệt chương trình thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020. Cuộc vận động này gồm 6 phong trào trực tiếp và chủ yếu: Xây dựng “Người tốt, việc tốt” và các điển hình tiên tiến; Thực hiện Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” trong giai đoạn mới; Đẩy mạnh phong trào xây dựng gia đình văn hóa, thôn, làng, ấp, bản văn hóa, tổ dân phố văn hóa; Xây dựng, công nhận cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa; Xây dựng, công nhận xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới; phường, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị; Thực hiện các cuộc vận động, phong trào và nội dung văn hóa gắn với thực hiện các nhiệm vụ kinh tế, xã hội và chuyên môn nghiệp vụ. Trong đó có phong trào thứ 03 được lồng ghép nhiệm vụ “Đẩy mạnh phong trào xây dựng gia đình văn hóa, thôn, làng, ấp, bản văn hóa, tổ dân phố văn hóa” cần đạt các tiêu chuẩn: Một là, nâng cao nhận thức và ý thức tự nguyện, tự giác của các gia đình trong xây dựng gia đình văn hóa; ý thức trách nhiệm của người dân và năng lực tự quản cộng đồng ở khu dân cư trong quá trình xây dựng, giữ vững danh hiệu thôn, làng, ấp, bản văn hóa; tổ dân phố; tổ dân phố văn hóa và tương đương. Hai là, sửa đổi, bổ sung các tiêu chí công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn văn hóa”, “Làng văn hóa”, “Áp văn hóa”, “Bản văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa” và tương đương cho phù hợp với thực tiễn và yêu cầu nhiệm vụ của giai đoạn mới. Ba là, thực hiện nghiêm việc công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn văn hóa”, “Làng văn hóa”, “Áp văn hóa”, “Bản văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa” và tương đương theo Luật Thi đua - Khen thưởng và các quy định pháp luật có liên quan. Bốn là phát huy vai trò Ban công tác mặt trận ở khu dân cư trong việc tuyên truyền, vận động, bình xét và công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn văn hóa”, “Làng văn hóa”, “Áp văn hóa”, “Bản văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa” và tương đương (Thủ tướng Chính phủ, 2011).

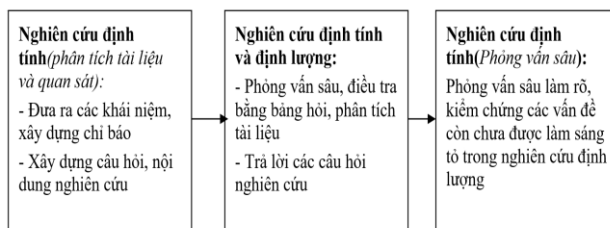
Trong văn kiện Đại hội lần thứ XII của Đảng Cộng sản Việt Nam “Thực hiện chiến lược phát triển gia đình Việt Nam. Phát huy giá trị truyền thống tốt đẹp, xây dựng gia đình ấm no, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016, tr.128); trong định hướng phát triển văn hoá, xây dựng con người của Văn kiện Đảng bộ Thành phố lần thứ X năm 2015 cũng nhấn mạnh vai trò, vị trí của gia đình “Đề cao vai trò, trách nhiệm của mỗi gia đình trong

giáo dục, hình thành nhân cách thế hệ trẻ”, nhằm “Thực hiện tốt cuộc vận động toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở cơ sở” [2;tr.137]. Một mặt đề cụ thể hoá Quyết định 1610/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 16 tháng 9 năm 2011 phê duyệt Chương trình thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020. UBND Thành phố ban hành Quyết định 1396/QĐ-UBND ngày 29 tháng 03 năm 2017 với 6 tiêu chuẩn văn hoá giai đoạn 2017 - 2021 trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” thành phố Hồ Chí Minh: gia đình văn hoá, khu phố văn hoá, phường văn minh đô thị, doanh nghiệp văn hoá, cơ quan văn hoá, xã đạt chuẩn văn hoá nông thôn mới. Trong đó, tiêu chuẩn văn hóa về gia đình văn hoá nhằm tạo lập các giá trị mới với hạt nhân gia đình đang là một yêu cầu nhiệm vụ chính trị cấp thiết trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” trên địa bàn Thành phố [7].

Bài viết sẽ tiến hành phân tích sự đánh giá (qua sự cảm nhận chủ quan) của người dân về mức độ phù hợp trong nội dung các tiêu chuẩn xây dựng GĐVH theo Quyết định 1396/QĐ-UBND; đánh giá sự thay đổi, mức độ hài lòng và sự tham gia của người dân trong các hoạt động bình xét danh hiệu, tuyên truyền vận động, kiểm tra giám sát của chính quyền địa phương Hiệp Bình Phước, quận Thủ Đức, TP.HCM.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VÀ SỐ LIỆU

Nghiên cứu được thực hiện bằng cách kết hợp cả phương pháp định tính và định lượng, bao gồm 3 bước như sau:

Phương pháp định tính: tiến hành thu thập thông tin bằng phương pháp phỏng vấn sâu phi cấu trúc với các nội dung xung quanh công tác thông tin tuyên truyền, bình xét danh hiệu xây dựng gia đình văn hóa cơ cấu mẫu gồm: Các chuyên gia, đại diện cơ quan chức năng, đại diện chính quyền cơ sở, đại diện khu phố, tổ dân phố, đại diện người dân.

Phương pháp định lượng: phương pháp thu thập thông tin định lượng được thực hiện bằng cách thức chọn mẫu phỏng vấn bằng bảng hỏi bán cấu trúc. Nội dung của các bảng hỏi bao gồm: phân thông tin cá nhân, tiếp cận về các thông tin về chương trình

CULTURE

xây dựng gia đình văn hóa, ý kiến đánh giá về các tiêu chuẩn xây dựng gia đình văn hóa, ý kiến đánh giá về công tác xét duyệt bình chọn trao danh hiệu gia đình văn hóa và đánh giá về một số kết quả công tác xây dựng gia đình văn hóa tại địa phương. Phương pháp chọn mẫu phỏng vấn bán cấu trúc chọn lựa theo hạn ngạch với cỡ mẫu là 320 (phường Hiệp Bình Phước gồm 6 khu phố, mỗi khu phố chọn từ 53-54 đại diện hộ trả lời theo bảng hỏi bán cấu trúc). Phương pháp xử lý số liệu bằng phần mềm SPSS 20.0 với một số đại lượng thống kê mô tả (tần số, tần suất, trung bình cộng) và thống kê suy diễn.

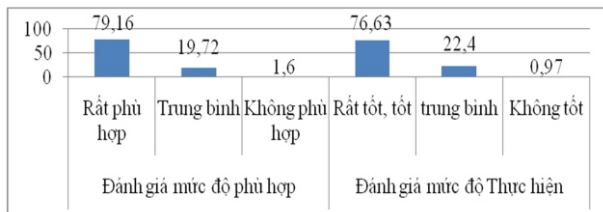
3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Đánh giá của người dân về các tiêu chí xây dựng gia đình văn hóa

Các tiêu chuẩn xây dựng gia đình văn hóa được quy định tại Quyết 1396/QĐ-UBND, ngày 29 tháng 03 năm 2017 của Chủ tịch UBND TP.HCM bao gồm 4 nội dung cơ bản: 1- Chấp hành chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước và những quy định của thành phố, địa phương, thực hiện tốt nghĩa vụ công dân. 2- Gia đình hòa thuận, nuôi con khỏe, dạy con ngoan, sinh con đúng quy định; Chuyên cần lao động, thực hành tiết kiệm, phát triển kinh tế gia đình. 3- Hưởng ứng phong trào an sinh xã hội, đền ơn đáp nghĩa, đoàn kết trong trợ xóm giềng, giúp nhau giảm nghèo, giúp đỡ đồng bào hoạn nạn. 4- Thực hiện nếp sống văn hóa, văn minh mỹ quan đô thị - nông thôn mới.

Kết quả tổng hợp 4 tiêu chuẩn cơ bản và 16 tiêu chí cụ thể trong thang điểm đánh giá GĐVH tại TPHCM, qua kết quả trưng cầu ý kiến về hai phương diện bao gồm đánh giá về mức độ phù hợp và đánh giá về mức độ thực hiện. Kết quả xử lý trung bình chung 16 tiêu chí tỉ lệ các mức độ lựa chọn được biểu diễn tại biểu đồ 1.

Biểu đồ 1: Đánh giá cung về mức độ phù hợp các tiêu chuẩn và mức độ thực hiện trong hộ, (đơn vị %, n=320).

Nguồn: xử lý kết quả điều tra bảng bản hỏi tháng 4, năm 2019

Kết quả cho thấy có 79,16% số người trả lời đánh giá các tiêu chuẩn xây dựng gia đình văn hóa theo quyết định 1396/QĐ-UBND là rất phù hợp, khoảng 20% người trả lời có trung bình và chỉ có 1,6% số người đánh giá mức độ không phù hợp. Với câu hỏi đánh

giá về mức độ thực hiện các tiêu chuẩn đó trong gia đình thì kết quả cũng cho thấy người dân tự đánh giá việc thực hiện rất tích cực với 76,63% đánh giá mức rất tốt, tốt.

Như vậy, các hộ gia đình tại phường Hiệp Bình Phước, quận Thủ Đức có đánh giá và cảm nhận tích cực về các tiêu chuẩn trong xây dựng GĐVH thì trong mỗi cá nhân, hộ gia đình cũng như thực hành một hiệu quả các tiêu chuẩn đó. Tuy nhiên, đây vẫn chỉ là những đánh giá chủ quan từ người trả lời, và bản thân việc họ tự đánh giá về các tiêu chí chung chung đó với thực tế đời sống và cần các nghiên cứu chi tiết và cụ thể hơn.

3.2. Đánh giá của người dân về những thay đổi trong việc thực chính sách xây dựng gia đình văn hóa

Với mục tiêu xem xét những thay đổi các khía cạnh như: công tác tuyên truyền vận động, xét duyệt, bình xét, giám sát việc trong công tác xây dựng GĐVH tại địa phương hiện nay so với 3 năm trước đây; trong nghiên cứu này sử dụng câu hỏi thăm dò ý kiến đánh giá thực trạng theo ba mức tốt hơn, như cũ, kém đi. Kết quả xử lý dữ liệu tỉ lệ các câu trả lời từ bản điều tra 320 hộ gia đình được thể hiện tại bảng 1.

Bảng 1: Đánh giá về sự thay đổi một số khía cạnh trong công tác xây dựng gia đình văn hóa tại phường Hiệp Bình Phước (tháng 4/2019)

Chi tiết	Tốt hơn (%)	Như cũ (%)	Kém hơn (%)
1. Công tác xét duyệt về gia đình văn hóa	69,6	29,8	0,6
2. Công tác xét duyệt khu phố văn hóa, khu dân cư văn hóa	66,9	32,8	0,3
3. Công tác xét duyệt về cơ quan, đơn vị văn hóa	65,2	34,2	0,3
4. Công tác thông tin tuyên truyền của chính quyền địa phương ...	62,8	36,0	1,2
5. Công tác kiểm tra giám sát, kiểm soát của chính quyền địa phương	59,6	38,8	1,6
Trung bình chung	64,82	34,32	0,8

Nguồn: xử lý kết quả điều tra bảng bản hỏi tháng 4, năm 2019

Nhìn một cách khái quát nhất thì người dân địa phương có đánh giá rất tích cực về những thay đổi trong công tác xây dựng gia đình văn hóa tại địa phương so với 3 năm trước đây. Thể hiện ở tỉ lệ trung bình chung mức đánh giá tốt hơn chiếm 64,82%, mức như cũ là 34,32% và chỉ có 0,9% đánh giá sự thay đổi kém đi. Đây chính là một tín hiệu tích cực, một sự ghi nhận từ phía người dân từ những nỗ lực cố gắng từ phía chính quyền địa phương, đồng thời nó cũng cho thấy những chuyển động trong chính mỗi người dân và hộ gia đình. Theo đánh giá của người dân thì công tác xét duyệt, gia đình văn hóa (69%), khu phố văn hóa (66,9%) nhận được sự đánh giá có những thay đổi tốt nhất; trong khi trong “công tác kiểm tra giám sát, kiểm soát của chính quyền địa phương” có mức độ chuyển biến thấp nhất 59,6% số người đánh giá có sự thay đổi tốt hơn.

CULTURE

Bảng 2. Mức độ hài lòng về một số khía cạnh trong xây dựng gia đình văn hóa tại địa phương, (đơn vị %, n=320)

	Hài lòng	Trung bình	Không hài lòng
1. Nội dung các tiêu chuẩn về xác định gia đình văn hóa	72,9	26,4	0,6
2. Số lượng các tiêu chuẩn gia đình văn hóa	65,5	33,8	0,6
3. Phương pháp đánh giá, đo lường các tiêu chuẩn gia đình văn hóa	63,3	33,6	3,0
4. Công tác thông tin tuyên truyền xây dựng gia đình văn hóa	58,5	38,5	3,0
5. Công tác cấp giấy chứng nhận, khen thưởng gia đình văn hóa	55,9	39,2	4,9
6. Công tác bình xét, công nhận gia đình văn hóa	55,8	38,4	5,8
7. Công tác kiểm tra giám sát việc thực hiện xây dựng gia đình văn hóa tại các hộ gia đình	56,7	38,3	4,9
Trung bình chung	61,23	35,46	4,03

Nguồn: xử lý kết quả điều tra bằng bản hồi tháng 4, năm 2019

Kết quả, xử lý dữ liệu điều tra 320 trường hợp tại phường Hiệp Bình Phước câu hỏi lựa chọn mức độ hài lòng theo 3 mức *hài lòng, trung bình, không hài lòng* thì kết quả trung bình chung có 61,23% số người cảm thấy hài lòng, 34,46% trung bình và chỉ có 4% không hài lòng. Trong đó nội dung có mức độ hài lòng cao nhất là nội dung các tiêu chí xác định GDVH, với 72,9% số người hài lòng, (trung bình 26,4%, không hài lòng 0,6%); nội dung có mức độ hài lòng thấp nhất là “Công tác bình xét, công nhận gia đình văn hóa”, “Công tác cấp giấy chứng nhận, khen thưởng gia đình văn hóa”, với 55,8% số người hài lòng, trung bình là 38,4%, không hài lòng 5,8%.

Thực tế quan sát và phỏng vấn sâu người dân thì trong quá trình thực hiện chính sách này tại địa phương cũng xuất hiện nhiều bất cập. Hiệp Bình Chánh là một trong những khu vực địa bàn rộng phức tạp về giáp ranh với Bình Dương, dân nhập cư đông vì vậy việc thực thi chính sách này gặp khó khăn đối với nhóm đối tượng là dân nhập cư, tạm trú nhiều nên người dân không quan tâm, việc đăng ký và xét tặng gặp nhiều khó khăn và thiếu sự hợp tác từ một bộ phận người dân. Bên cạnh đó trên địa bàn phường hiện nay có nhiều loại hình cư trú, không gian sinh sống với những đặc thù về cơ cấu xã hội văn hóa lối sống, chính vì vậy công tác quản lý nói chung và việc thực hiện chính sách GDVH gặp nhiều khó khăn rào cản. “*Tại tổ dân phố 3 có khoảng 20% thành phần dân nhập cư, người lao động tự do, hộ thuê trọ không có định, thậm chí nhiều người không đăng ký tạm trú nên không thiết tha GDVH, khi đến tuyên truyền họ nói là ở không phải chỗ ở cố định, ở vài tháng đi, có hộ có đăng ký nhưng cuối năm chuyển đi nên không bình xét được*” (Phỏng vấn sâu nam, 60 tuổi, khu phố 5).

Hiện nay, ở địa có nhiều khu ở đô thị, khu dân cư khép kín, hoặc nhiều khu vực đang trong giai đoạn hình thành vì vậy, chính quyền địa phương, tổ dân phố khu phố, thậm chí là công an khu vực tiếp cận quản lý khó

khăn vì vậy, nhiều hộ dân trong các khu vực cư trú đặc thù chưa được tiếp cận, tham gia đánh giá về danh hiệu GDVH và nó cũng là một vấn đề đặt ra trong thực tiễn quản lý.

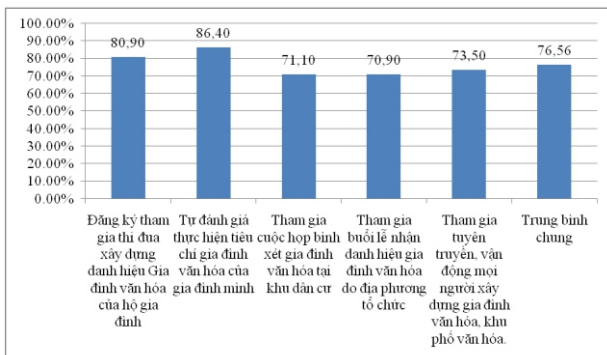
Theo ý kiến của người dân thực tế thì công tác này tại địa phương vẫn mang tính hình thức và theo thành tích. “*Tập trung củng cố tổ trưởng, tổ phó dân phố tổ chức đăng ký danh hiệu gia đình văn hóa xét tặng đúng quy định tránh hình thức, không đăng ký không tổ chức bình xét*”, (Phỏng vấn sâu nam, 50 tuổi, khu phố 1). Khi phỏng vấn tổ dân phố tại một số khu phố thì họ cho biết khi đăng ký thì nhiều nhưng cuối năm đi bình xét thì người dân tham gia ít, và hầu như bình xét cho có vì nhiều người không biết gì về các gia đình nên cũng không biết đánh giá góp ý thì nào. “*Thực tế là khi xét gia đình văn hóa, khu phố văn hóa vẫn còn du di chưa chính xác, thực chất. Ví dụ khi xét tổ văn hóa, khu phố văn hóa nhiều người nói rác vớt long tung gọi khu phố văn hóa*” (Phỏng vấn sâu nữ, 62 tuổi). Hiện tượng bình xét gia đình văn hóa nhưng người dân tham gia cũng rất hạn chế, khó khăn trong huy động người dân tham gia họp bình xét. “*Thực trạng đi họp thực sự quân số rất ít, khi nào có quyền lợi rất đông, thí dụ làm đường, hay đóng tiền... thì người ta để ý hơn*” (Phỏng vấn sâu nữ, 62 tuổi, khu phố 3). Qua đó cho thấy, việc tiến hành bình xét vào cuối năm được thực hiện công khai, dân chủ, Ban chỉ đạo phân công thành viên đến tham gia cùng tổ dân phố để góp ý, hỗ trợ tổ thực hiện. Danh sách hộ gia đình đạt chuẩn văn hóa, gương người tốt việc tốt được niêm yết công khai trong ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc ở bảng tin khu phố và lưu giữ vào Sổ vàng của khu phố. Một mặt, báo cáo đánh giá của UBND phường Hiệp Bình Phước (2018) về nhưng mặt hạn chế yếu kém của công tác này nhận định:

Vẫn còn một số ít hộ gia đình chưa quan tâm nhiều đến việc thực hiện tốt các tiêu chuẩn như: chấp hành đúng các qui định của pháp luật, kế hoạch hóa gia đình, tham gia các phong trào thi đua do quận, phường, khu phố phát động...; việc bình xét và đề xuất công nhận gia đình văn hóa tại một vài tổ dân phố, khu phố còn sơ sài, chưa chuẩn bị chu đáo danh sách hộ đạt, không đạt để bình nghị công khai tại tổ, việc bình xét còn chạy theo thành tích (số lượng), chất lượng chưa cao (tr.15).

3.3. Đánh giá về sự tham gia của người dân trong công tác xây dựng gia đình văn hóa tại địa phương

Để hiểu rõ hơn nhận thức và hành động của người dân trong xây dựng GDVH, trong nghiên cứu này tiến hành đo lường vai trò tham gia bằng đưa ra câu hỏi về những trải nghiệm liên quan đến những hoạt động xây dựng GDVH tại khu dân cư mà bản thân và gia đình có tham gia trong năm qua.

Biểu đồ 2: Tỷ lệ trả lời có tham gia vào các hoạt động xây dựng gia đình văn hóa tại địa phương, (đơn vị %, n=320)

Nguồn: xử lý kết quả điều tra bảng bản hỏi tháng 4, năm 2019

Tại biểu đồ 2, kết quả biểu diễn về việc người dân được khảo sát có tham gia vào các hoạt động trung bình chung là 76,6%. Trong đó 86% số người được hỏi xác nhận rằng họ hoặc gia đình có tham gia tự đánh giá, chấm điểm cho gia đình mình, 80% số người cho rằng có đăng ký thi đua xây dựng GĐVH, nhưng chỉ khoảng 71% số người trả lời có tham gia bình xét danh hiệu GĐVH tại khu dân cư và đi tham gia buổi lễ nhận danh hiệu này. Bên cạnh đó một tín khả quan là có 73,5 số người được khảo sát trả lời có tham gia các hoạt động tuyên truyền, vận động mọi người tham gia xây dựng GĐVH.

4. KẾT LUẬN

Gia đình là hiện tượng văn hoá của con người, là một giá trị văn hoá. Trong quá trình vận động và phát triển, gia đình văn hoá chính là sự tích hợp các giá trị văn hoá gia đình. Vấn đề xây dựng gia đình văn hoá ở nước ta gắn với chủ trương đường lối đổi mới, phát triển đất nước do Đảng cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo. Trong nhiều năm qua, xây dựng gia đình văn hoá đã trở thành phong trào, ngày càng có tác động tích cực đến đời sống văn hoá vật chất và tinh thần của xã hội.

Khảo sát về đánh giá của người dân về mức độ phù hợp của các tiêu chuẩn xây dựng GĐVH cho thấy phần lớn người trả lời đều thể hiện sự đồng thuận, đánh giá tích cực về hệ thống tiêu chuẩn xây dựng GĐVH đang thực hiện. Khi phân tích sự liên hệ giữa việc đánh giá mức độ phù hợp và đánh giá mức độ thực hiện thì nhận thấy: có một sự thống nhất tương đối trong nhận thức về sự phù hợp của các tiêu chuẩn và hành động thực hiện các tiêu chuẩn đó trong thực tiễn tại các hộ gia đình phường Hiệp Bình Phước, quận Thủ Đức. Có nghĩa là khi người dân đô thị có đánh giá mức độ phù hợp cao, cảm nhận tích cực về các tiêu chuẩn trong xây dựng GĐVH thì trong mỗi cá nhân, hộ gia đình cũng thực hành một cách tương đối hiệu quả các tiêu chuẩn đó.

Mặc dù người dân có sự hài lòng cao về các khía cạnh như việc đăng ký bình xét danh hiệu này tại địa phương nhưng phần lớn số người trả lời đều cho rằng đề chính sách này có ý nghĩa thực tiễn cao hơn và mang tính lan tỏa mạnh mẽ thì cần có sự thay đổi từ nội dung tiêu chí đến phương pháp, quy trình, cách thức xét tặng danh hiệu này tại địa phương. Đánh giá trong các báo cáo của chính quyền địa phương cũng cho rằng vẫn còn bộ phận người dân không quan tâm nên sự tham gia cũng rất hạn chế, khó khăn trong huy động người dân tham gia họp bình xét.

Người dân địa phương có đánh giá rất tích cực về những thay đổi trong công tác xây dựng gia đình văn hoá của chính quyền địa phương so với 3 năm trước đây, nhưng nhận thức trách nhiệm và tinh thần tham gia của người dân vẫn chưa có sự cải thiện nào đáng kể.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2005), *Chỉ thị về xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước*, Truy xuất từ: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Chi-thi-49-CT-TW-xay-dung-gia-dinh-thoi-ky-cong-nghiep-hien-dai-hoa-130938.aspx>.
2. Đảng bộ thành phố Hồ Chí Minh (2015), *Văn kiện đại hội đại biểu lần thứ X*, Văn phòng Thành uỷ TP.HCM.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng.
4. Phạm Minh Thế (2013), *Quan điểm của Đảng về vai trò của gia đình đối với việc xây dựng con người mới trong quá trình hội nhập quốc tế*, Tạp chí Cộng sản, Truy xuất từ: <http://www.tapchicongsan.org.vn/Home/PrintStory.aspx?distribution=22228&print=true>
5. Tân Sinh (2015), *Đời sống mới*, Nxb Chính trị Quốc gia.
6. Thủ tướng Chính phủ (2011), *Phê duyệt chương trình thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020*. Truy xuất từ <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Quyet-dinh-1610-QD-TTg-phe-duyet-Chuong-trinh-thuc-hien-phong-trao-129337.aspx>
7. UBND phường Hiệp Bình Phước (2018), *Báo cáo 914/BC-UBND về Tình hình kinh tế - văn hóa xã hội, quốc phòng - an ninh năm 2018 và các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm năm 2019*.
8. UBND TP.HCM (2017), *Ban hành các tiêu chuẩn văn hóa giai đoạn 2017 – 2021*. Truy xuất từ <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi/Quyet-dinh-1396-QD-UBND-2017-cac-tieu-chuan-van-hoa-Ho-Chi-Minh-2017-2021-351529.aspx>.